

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

SESSION 2017

HÉBREU

LANGUE VIVANTE 1

Durée de l'épreuve : **3 heures**

Séries **ES** et **S** – coefficient : **3**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – coefficient : **4**

Série **L** LVO et Langue vivante approfondie (LVA) – coefficient : **8**

L'usage des calculatrices électroniques et du dictionnaire est interdit.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.
Ce sujet comporte 7 pages numérotées de 1/7 à 7/7.

Répartition des points

Compréhension de l'écrit	10 points
Expression écrite	10 points

La vengeance de l'oncle Isaïe

N.B : Les noms propres figurent en gras dans le texte.

בתולדותיה של **ארץ ישראל** ידועה שנת 1936 כהתחלה של המרד¹ הערבי נגד האנגלים, אבל קרו בה גם עוד כמה דברים חשובים, ואלה עזרו לדוד **ישעיהו** להכין את תוכנית הנקמה² שלו. על אחד מהם כבר סיפרתי: **בנהלל**³ נבנו אז בתים חדשים במקום הצריפים והאוהלים. הכפר ובתו חוברו לחשמל⁴ והדבר התפרסם בעיתון יהודי אמריקאי שהדוד **ישעיהו** היה רגיל לקרוא. הדבר השני הוא שהשמועות⁵ על שיגעון הניקיון⁶ של סבתא **טוניה** כבר נפוצו⁷ מאוד, והגיעו גם הן **מעמק יזרעאל שבפלשתינה ללוס אנג'לס שבקליפורניה שבארצות הברית**, אבל לא דרך העיתונות היהודית אלא דרך שמועות.

הדבר היה ככה, סיפרה לי אמי, בהתחלה התפשטו השמועות ועלו בעיגול של **נהלל**, ואחר-כך עברו לשדות. וכדי שאבין את הדבר טוב יותר היא פתחה את האַטְלַס במפה של "הגליל והעמקים", לקחה עיפרון צהוב והראתה לי את הגבולות של **עמק יזרעאל**. הנה **נהלל** והנה **הכרמל** והנה **הגלבוע**, **וכפר יהושע**, והשמועות זרמו מכאן וזרמו מפה, וכל העמק התמלא.

בעמק חיו אז הרבה חברים של אבא שלה, אנשי העלייה השנייה והשלישית - **בעין חרוד**, **בכפר יחזקאל**, **בכפר יהושע**, **במרחביה** ו**בתל עדשים** - מהר מאוד הגיע גובה הסיפורים על סבתא **טוניה** עד ראש **הכרמל** ומשם הדרך היתה קלה. אמא סגרה את האטלס והעמידה על השולחן את הגלובוס הקטן כי השמועות כבר התפשטו לכל העולם. השמועות עברו את האוקיינוס האַטְלַנְטִי, טסו מעל המישורים⁸ הגדולים והמערב הפרוע⁹ עד שהעיפרון הצהוב הגיע ל**לוס אנג'לס** למשרד של הדוד **ישעיהו**.

ומה קרה אז ?

ובכן, הדבר היה ככה : בדיוק אז קרא הדוד **ישעיהו** את העיתון שנכתב בו על הבתים החדשים שנבנו בכפר ועל החיבור לחשמל. הוא חיבר את הידיעות לשמועות הטסות, עצם את עיניו וחיידך. הניקיונות של סבתא **טוניה**, הבית החדש והחיבור לחשמל היו לאחד. לשאלת הנקמה נמצא פתרון מושלם : הדוד **ישעיהו** החליט לשלוח לאחיו החלוץ ולגיסתו החלוצה שואב-אבק¹⁰ ! שואב-אבק חשמלי, כבד וגדול, שאותו לא יוכל אחיו להחזיר לו כמו

¹ révolte מרד

² vengeance נקמה

³ Nahalal, mochav (en forme de cercle) fondé en 1921 dans la vallée de Jezréel נהלל

⁴ électricité חשמל

⁵ rumeurs שמועות

⁶ la folie de la propreté שיגעון הניקיון

⁷ se propager נפוצו

⁸ plaines מישורים

⁹ le Far West המערב הפרוע

¹⁰ aspirateur שואב-אבק

- 25 שהחזיר את הדולָרִים. היתה זו נקמה כפולה¹¹, כי את המתנה הזאת לא יוכל סבא אהרון להחזיר לו משתי סיבות : אלף, כי לא יהיה לו כסף לשלוח שואב-אבק כבד וגדול, ובית, כי סבתא טוניה לא תסכים. היא תרצה את שואב-האבק בשביל הניקיונות שלה.
- הדוד ישעיהו קם, אמר למזכירה שלא יהיה במשרד אחר-הצהריים, והלך לחנות גדולה של מכשירי חשמל. ניגש לבעל החנות ואמר לו : תן לי את שואב-האבק הגדול, הכבד, החזק והטוב ביותר שיש לך.
- 30 בסוף קנה הדוד ישעיהו את ה"סְוִיפֶר" של ג'נרל אלקטריק, שילם וביקש שיארוזו אותו בארגז עץ.
- "לאן אתה שולח אותו ?" שאל המוכר.
- "לארץ ישראל !" אמר הדוד ישעיהו בחגיגות¹².
- "לירושלים ..." אמר המוכר.
- 35 "את ירושלים אפילו הסוויפר הזה לא יצליח לנקות," הוא אמר. "אני שולח אותו לעמק יזרעאל. אולי נשארו שם לאח החלוץ שלי עוד כמה ביצות לייבש¹³."

מאיר שלו - הדבר היה ככה

¹¹ double כפולה

¹² solennellement בחגיגות

¹³ quelques marais à assécher כמה ביצות לייבש

Document N°2 :

Où fonder Nahalal ?

Shmuel Dayan, un des fondateurs de Nahalal, nous livre quelques-uns de ses premiers souvenirs.

N.B : Les noms propres figurent en gras dans le texte.

עברו חודשים של פקפוקים¹, ולפני ההחלטה האחרונה עלינו במספר חברים גדול יותר לתור² את המקום עוד פעם, לפני התיישבותנו.

באחד הימים לפנות ערב באו חברינו ממקומות שונים ביהודה לכביש חיפה-ג'דה אל החברים מן הגליל שעבדו כאן בכביש, ובעגלותיהם יצאו לפנות בוקר אל האדמה

¹ hésitations פקפוקים

² explorer לתור

5 החדשה. עליזים, מתלוצצים³, עלינו על רמת האדמה שבעמק. זו הרמה שהחברים הראשונים קבעו אותה למקום הבניינים. אספנו אבנים מאבני המקום, ישבנו וסעדנו. חקרנו בביצות, וחיכינו לבוא הרופא, רופא הפועלים החביב, המכובד והנאמן עלינו. הוא בא עם אחד החברים, על יד אחת הביצות הגדולות, ישבנו במעגל. קולו של הרופא היה שקט. היינו בעינינו כמי שמצפה לפסק דינו⁴. הוא חרץ את משפטו⁵ בכל תוקף : המקום הוא גרוע לא פחות מיסוד המעלה ... אסור להתיישב עליו עד שיבריא⁶ אותו.

10

שמואל דיין - זכרונות

³ plaiser מתלוצצים

⁴ verdict פסק דינו

⁵ il rendit sa sentence הוא חרץ את משפטו

⁶ assainir יבריא

Document N°3 :

ראשית נהלל

National photo collection

TRAVAIL À FAIRE PAR LE CANDIDAT

Le candidat devra présenter les exercices dans l'ordre et numéroter les réponses conformément au sujet.

Tous les candidats traiteront les questions suivantes

I. COMPRÉHENSION DE L'ÉCRIT

A. Document N°1 :

1) Mettez les phrases suivantes dans l'ordre chronologique du texte de manière à obtenir un résumé cohérent :

1. הוא ידע שאחיו לא יוכל להחזיר אותו.
2. אבל לא לירושלים אלא לעמק יזרעאל.
3. הוא הלך לחנות של מכשירי חשמל וביקש את שואב-האבק הטוב ביותר שיש.
4. הבתים חוברו לחשמל.
5. הדוד ישעיהו אמר למוכר שהוא שולח אותו לארץ ישראל.
6. בשנת 1936 נבנו בנהלל בתים חדשים.
7. הוא החליט לשלוח לאחיו וגיסתו שואב-אבק חשמלי גדול וכבד.
8. הוא מצא פתרון לרעיון הנקמה.
9. הדבר התפרסם בעיתון אמריקאי שקרא הדוד ישעיהו.
10. הוא גם ידע על שיגעון הניקיון של סבתא טוניה.

2) Répondez **en hébreu** aux questions suivantes :

1. מה ידוע על שנת 1936 ?
2. איפה התפרסמה הידיעה על חיבור נהלל לחשמל ?
3. מה היו השמועות על סבתא טוניה ?
4. מי היו החברים של סבא ואיפה הם גרו ?
5. מה החליט הדוד ישעיהו לשלוח לאחיו ולגיסתו החלוצים ?
6. מהן הסיבות לבחירה במתנה זו ?

B. Document N°2 :

Répondez **en hébreu** aux questions suivantes :

1. מה ההחלטה שהחברים צריכים להחליט ?
2. מאין באו החברים ?
3. איך הרגישו החברים ערב העלייה לשטח ?
4. למה הם חיכו לבוא הרופא ?
5. מה חושב הרופא על המקום ?

C. Documents N°1, 2 et 3 :

Quelle est la thématique commune aux trois documents ? La réponse sera donnée en hébreu.

D. Documents N°1 et 3 :

Quelle partie du document N°1 le document N°3 illustre-t-il ? La réponse sera donnée en hébreu.

Seuls les candidats de la série L composant au titre de la LVA (Langue vivante approfondie) traiteront la question suivante

E. Document N°1 :

Répondez en hébreu à la question suivante :

מה ההבדלים בין שני האחים לפי הטקסט ?

II. EXPRESSION ÉCRITE

Afin de respecter l'anonymat de votre copie, vous ne devez pas signer votre composition, citer votre nom, celui d'un camarade ou celui de votre établissement.

Seuls les candidats des séries S, ES et L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue vivante approfondie) traiteront les questions suivantes

Répondez en hébreu aux deux questions suivantes (10 à 12 lignes – 100 à 120 mots par question) :

1. איך שני הטקסטים מסבירים את תנאי החיים בעמק יזרעאל ואיך התמונה עוזרת להבנה של הטקסטים ?

Comment les deux textes illustrent-ils les difficiles conditions de vie dans la vallée de Jezréel et comment la photographie aide-t-elle à la compréhension de ces deux textes ?

2. סבא שולח מכתב לאחיו ישעיהו ומסביר לו מה הם הנימוקים האידיאולוגיים שלו נגד שואב האבק ונגד החיים של אחיו בגולה. כתבו מכתב זה. היעזרו באלמנטים משני הטקסטים.

Le grand-père envoie une lettre à son frère Isaïe, dans laquelle il lui explique les raisons idéologiques qui lui font refuser l'aspirateur et s'opposer à la vie de son frère en diaspora. Ecrivez cette lettre en vous aidant des deux textes.

**Seuls les candidats de la série L composant au titre de la LVA
Langue vivante approfondie traiteront les questions suivantes**

Répondez **en hébreu** aux **deux** questions suivantes (10 à 12 lignes – 100 à 120 mots par question) :

1. איך שני הטקסטים מסבירים את תנאי החיים בעמק יזרעאל ואיך התמונה עוזרת להבנה של הטקסטים ?

Comment les deux textes illustrent-ils les difficiles conditions de vie dans la vallée de Jezréel et comment la photographie aide-t-elle à la compréhension de ces deux textes ?

2. "את ירושלים אפילו הסוויפר הזה לא יצליח לנקות", הוא אמר. "אני שולח אותו לעמק יזרעאל. אולי נשארו שם לאח החלוץ שלי עוד כמה ביצות לייבש."
הסבירו את המשפט של הדוד ישיעהו, מהי האירוניה במשפט ומה זה אומר על יחסו לארץ ישראל ולמשפחה שלו.

« Jérusalem, même ce Swiffer (cet aspirateur) ne parviendrait pas à la nettoyer », dit-il. Je l'envoie dans la vallée de Jezréel. Mon pionnier de frère a peut-être encore quelques marais à assécher là-bas. »

Expliquez la phrase de l'oncle Isaïe, l'ironie qu'elle contient et ce qu'elle nous montre de son rapport à la Palestine et à sa famille.